

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2022-2026

Innhold

1. FORORD.....	3
2. INNLEDNING	4
2.1 Målsettinger.....	5
3.UTVIKLINGSTREKK I KOMMUNEN	5
4. KOMMUNALE STRUKTURER/EKSISTERENDE PLANER	6
5. STATUS OG UTFORDRINGER I MOSKENES KOMMUNE	6
5.1 Status Moskenes kommune	6
5.2 Utfordringer Moskenes kommune	7
5.3 Situasjonsbeskrivelse.....	8
5.4 Eksisterende anlegg.....	9
5.5 Analyse av behov for aktivitet og anlegg	11
6. SENTRALE ORGANISASJONER	11
6.1 Lofotodden nasjonalpark	11
6.2 Besøksforvaltning.....	12
6.3 Lofoten friluftsråd	12
7. HANDLINGSPROGRAM AKTIVITET	14
7.1 Nasjonale anbefalinger	14
7.2 Idrett og fysisk aktivitet.....	15
7.3 Prioritert tiltaksdel for å fremme fysisk aktivitet.....	15
8. HANDLINGSPROGRAM ANLEGG.....	16
8.1 Bygging av anlegg.....	16
8.2 Prioritert plan for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.....	17
9. PRIORITERING AV SØKNAD OM SPILLEMIDLER	18
10. Finansiering	18
10.1 Finansiering av anlegg.....	18
10.2 Finansiering av aktivitet	18
10.3 Finansiering av utstyr	19
10.4 Finansiering drift idrettslag	19
11 OVERSIKT FRA ANLEGGREGISTERET	20

1. FORORD

Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er viktig for både innbyggerne og tilreisende til Moskenes kommune. Derfor kreves det aktiv planlegging for å ivareta og fremme disse interessene i kommuneplanleggingen. For å ivareta og stimulere de aktivitetene og tiltak som allerede finnes, er det viktig å ha en plan som tydeliggjør hvordan det skal gjennomføres.

Det er noe som ikke kan kjøpes for penger og det er god helse. Det sies at dersom du kunne fått fysisk aktivitet som pille hadde alle villet ta den. I dette ligger det en stor utfordring i tilrettelegging og motivering for god helse blant våre innbyggere.

Det er viktig å støtte opp under gode tilbud og positive aktiviteter som allerede er i gang, og supplere der det er behov. Frivillige må ikke alene bære ansvaret for folks trivsel og helse, det er også et kommunalt ansvar. Ikke minst fordi det på sikt kan være kostnadsbesparende å forebygge framfor å måtte reparere skader på grunn av et inaktivt liv.

Sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse er godt dokumentert og fysisk aktivitet er en kilde til glede, livsutfoldelse og positive mestringsopplevelser som påvirker humøret, gir energi, reduserer stress, bedrer forholdet til egen kropp og fremmer sosialt samvær.

Dersom vi skal lykkes med å være en attraktiv kommune å bo i må vi kontinuerlig jobbe sammen for å fremme god folkehelse i alle aldre. Samt tilrettelegge for arenaer for fysisk aktivitet.

2. INNLEDNING

I en tid da den kommunale økonomien er svært anstrengt, dugnadsinteressen blant kommunens innbyggere er på nedadgående og folk ofte prioriterer uorganisert aktivitet framfor forpliktende deltakelse i lag og foreninger, er det viktig å kunne stimulere befolkningen til å gjøre et felles løft for å sikre og videreutvikle fysisk aktivitet og friluftsliv/naturopplevelser.

Kultur- og likestillingsdepartementet og Fylkeskommunen krever at tiltak som det søkes om tilskudd til (spillemidler, FYSAK -midler), inngår i en kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Forrige plan som ble utarbeidet i Moskenes kommune var «*strategisk plan for fysisk aktivitet (FYSAK) & friluftsliv/naturopplevelser i Moskenes kommune 2008-2012*» Planen ble vedtatt av kommunestyret 28.02.2008 og evaluert og justert av kommunestyret 16.12.2009. Siden den tid og frem til 2022 har planen vært brukt som ramme for tildeling.

Denne temaplanen er utviklet med utgangspunkt i forrige plan og gjeldende regelverk for tildeling.

En temaplan for idrett og fysisk aktivitet er et politisk dokument, og er ment å være et styringsredskap for å oppnå kommunens målsettinger på feltet. Planen skal initieres, og vedtas av kommunestyret. Planperspektivet er 4 år.

2.1 Målsettinger

Moskenes kommune sin visjon for fysisk aktivitet og friluftsliv/naturopplevelser er:

” Fysisk aktivitet og friluftsliv/naturopplevelser for alle ”

Overordnet strategi for å oppnå økt fysisk aktivitet i befolkningen i Moskenes kommune er å:

- tilrettelegging av fysiske omgivelser med vekt på tilgjengelighet for alle
- bidra til at det finnes lokale lavterskeltilbud og gode muligheter for fysisk aktivitet på fritiden, og på viktige arenaer som barnehage, skole og arbeidsplass
- motivere til en aktiv livsstil

I forrige planperiode ble følgende tiltak foreslått realisert:

1. Svømmehall/flerbrukshall, Sørvågen
2. Tilrettelegging av turstier
3. Kommunal ” FYSAK/folkehelse råd ” med FYSAK-/folkehelsekoordinator som sekretær
4. Organiserte FYSAK tiltak barn & unge
5. Organiserte FYSAK opplegg voksne & eldre
6. Organisert postkassetrim
7. Videreutvikling av utstyrssentral
8. Aktivitetslederkurs (som kan organiseres med studiepoeng)
9. Klatrekurs
10. Kajakk kurs

3.UTVIKLINGSTREKK I KOMMUNEN

I andre kvartal 2022 hadde Moskenes kommune 993 innbyggere¹. Moskenes kommune har hatt utfordringer knyttet til utflytting og reduksjon i folketallet siden 1970. Aldersfordelingen for innbyggerne i kommunen viser at størstedelen av befolkningen er mellom 30 og 59 år. Det er forventet at befolkningsutviklingen de neste 20 årene skal være stabil.

I en liten kommune blir det ofte til at det er de samme som stiller opp og bidrar frivillig for at det skal være fritidstilbud. Felles for både organisert og uorganisert aktivitet er at den er avhengig av hvilke aktivitetsledere som til enhver tid er mulig å skaffe. Det er derfor viktig å ivareta frivillig arbeid og dugnadsånden. Samtidig tilrettelegge for møtearenaer for fysisk aktivitet og naturopplevelser som ikke krever organisering. Selv om vi er liten og få så er det mange aktive lag, foreninger og ildsjeler som bidrar til et aktivt lokalsamfunn.

¹ [Kommunefakta Moskenes - SSB](#)

4. KOMMUNALE STRUKTURER/EKSISTERENDE PLANER

Moskenes kommuneplansystem skal ivareta planverk og planprosesser i kommunen. Kommunedelplan/temaplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser er en del av dette plansystemet. Moskenes kommune har også en egen plan for folkehelse fra 2019-2021.

5. STATUS OG UTFORDRINGER I MOSKENES KOMMUNE

5.1 Status Moskenes kommune

Moskenes kommune ligger på den sørligste delen av Moskenesøy, og er den ytterste kommunen av de som benevnes som Fastlands-Lofoten. Isbreer og naturkrefter har utformet landskapet, som er blant det vildeste og mest interessante Norge kan by på. Her er også et stort antall fjellvann med fisk. Landskapet preges av steile fjell og at strandflaten mellom havet og fjellet i hovedsak er meget smal. Moskenes kommune har med sin spektakulære natur et godt utgangspunkt for tilrettelegging av fysisk aktivitet og naturopplevelser.

Moskenes kommune er i dag en moderne kommune, der fiskeri er hovednæringen, men der reiselivsnæringen er i sterk vekst. Offentlig service, privat service, havbruk og hvalfangst er også næringsområder av stor betydning. Moskenes kommune ønsker å være en moderne og servicevennlig kommune. Tjenestetilbudet i alle viktige funksjoner er godt utbygd.

De aktivitetene som er tilrettelagt for i Moskenes kommune i den siste planperioden er:

- Ballbinge på skolebanen på Sørvågen skole,
- 'Trivsel på Munkhaugen' (Reine) har laget lekeplass og privatpersoner og grendelag organiserer egne treningsgrupper og aktiviteter for både ungdommer og voksne i lag.
- Om vinteren er akebakken utenfor helsesenteret på Reine ofte i bruk.
- Reine Idrettslag: fotball på kunstgressbane, sandvolleyball
- Sørvågen & Omegn Idrettslag: skirenn, trimloft, "søndagsdilt" – samt tursti aktivitet i en godt utbygd lysløype.
- Moskenes Jeger- og Fiskeforening: skytterbane
- FYSAK: postkassetrim
- Moskenes Kommune: gapahuk på Reine, ballbinge Sørvågen skole
- Skøyteløkke Sørvågen
- Gapahuk Sørvågen
- Eldretrim Sørvågen
- Turngruppe

5.2 Utfordringer Moskenes kommune

Moskenes har vært FYSAK – kommune siden 1997. Noe av intensjonen med FYSAK er å nå de ellers inaktive. Dessverre har ikke FYSAK – arbeidet kommet så langt som ønskelig. En hovedårsak er nok at det ikke har vært aktiv FYSAK – komité i forrige planperiode. Det ble i den aktive tiden satt opp postkasser til postkassetrimmen. Heller ikke dette er blitt fulgt opp tilstrekkelig. Noen av postkassene er blitt borte i vær og vind, men det finnes fremdeles noen som blir benyttet av turgåere.

Tilrettelegging for bevegelseshemmede er svært begrenset. Et tilbud til bevegelseshemmede er mulig å innpasse i et evt. tilrettelagt tilbud ved en fremtidig samfunnsavdeling på Sørvågen skole.

Turstien/lysløypa rundt Sørvågvannet er tilgjengelig for rullestolbrukere. Tilbakemelding fra i sommer 2022 viser at det er utfordringer knyttet til ferdselskultur. Det er registrert mye søppel og avføring i naturen.

Dessverre er det fortsatt for dårlig tilrettelegging for trygg ferdsel for myke trafikanter mange steder. Dette er beklagelig etter hvert som det blant annet dokumenteres at det å gå eller sykle til skolen er svært viktig for barn og unge, både fysisk og sosialt.

Også for eldre er det viktig å kunne ferdes trygt i trafikken. Både sommerstid med stor turisttrafikk og om vinteren med mørke og glatte veier. Sykkelturisme i Lofoten blir stadig mer populært og ønskes velkommen. Det krever også betydelig grad av tilrettelegging.

Moskenes kommune har spredt bosetting i hele kommunen. Vi vil være best tjent med å samarbeide for å få best mulig samlet tilbud for våre innbyggere.

Hvilke tiltak som i forrige periode var knyttet opp mot spillemidler/status:

Lysløype Sørvågen (SOIL)	Ferdig
Skytterbane (MJFF)	Ferdig
Ballbinge (MK)	Ferdig
Svømmehall/samfunnsavdeling (MK)	Ferdig
Lavvo (MK-FYSAK)	Ferdig
Gapahuk Reine (MK-FYSAK)	Ferdig
Kunstgressbane Reine (MK-Reine IL)	Ferdig
Skøyteløkka (MK – SOIL)	Ferdig i 2008

Andre planlagte tiltak fra forrige periode(egeninitiert) som er gjennomførte:

Tiltak	Ansvar	Status
Balløkke	Å grendelag	Ferdig
Lekeplass Reine	Trivsel på Munkhaugen	Ferdig
Postkassetrim	FYSAK	Ingen oppfølging siste tiden; postkassene står (stort sett) på plass (2008 – 2012)

Gapahuk Sørvågen (MK)	Moskenes kommune	Ferdig i 2009
Trimgrupper (barn og unge, voksne, eldre)	FYSAK- /folkehelsekoordinator	Aktivt
FYSAK- /folkehelsekoordinator	Moskenes kommune	FYSAK- /folkehelsekoordinator ble

5.3 Situasjonsbeskrivelse

I situasjonsbeskrivelsen av fysisk aktivitet og naturopplevelser har vi valgt å se på to dimensjoner, den som skjer organisert gjennom lag og foreninger og den uorganiserte delen.

ORGANISASJON/FORENING	AKTIVITETER
Reine Idrettslag	- Miniputt Reine IL - Jente/gutte 12 - Gutte 14 - Jente 16 - 5 divisjon herrelag
Sørvågen og Omegn Idrettslag	- Turn «foreldre og barn» barnegruppe -
Moskenes Jeger- og Fiskeforening	- Skytebane
Lofoten Turlag, KFUM/KFUK (speidere)	
Småbåtforening Reine	
Småbåtforening Sørvågen	
FYSAK-gruppe	Ikke aktiv.
Vindstad grendelag	
Kirkefjorden Grendelag	
Reine velforening	Frisbeegolfbane Anøyhaugen
Velforeninger/grendelag (på Å, Svinnesset, Munkhaugen, Andøy)	

Uorganiserte aktiviteter

Vi har lite dokumentasjon på dette området slik at våre vurderinger baserer seg på generelle betraktninger. Vi mener å ha belegg for at storparten av den fysiske aktiviteten som skjer i Moskenes kommune skjer uorganisert. Barn og unge utøver fysisk aktivitet i sitt nærmiljø gjennom lek og moro. Mange voksne benytter turgåing langs vei eller i naturen som sin primære måte å utøve fysisk aktivitet på.

Videre har vi to treningsstudio i kommunen, Trimbygget og Reine Muskler. Vårt inntrykk er at mange benytter seg av disse tilbudene. Ellers finnes også ulike tilbud til eksempel Yoga, Zumba og private treningsgrupper. Disse tilbudene er også populære blant befolkningen.

5.4 Eksisterende anlegg

Nedenfor vises en oversikt over eksisterende anlegg. Noen av anleggene er registrert i anleggsregisteret mens andre er ikke registrert. Listen er forsøkt oppdatert med dagens anlegg, men kan være mangelfull. For å kunne søke midler må anlegget være registrert i anleggsregisteret. Aktuelle søkere tar kontakt med kommunen for registrering i registeret.

ANLEGG	AKTIVITET	EIER	STATUS
Reine; friidrettsanlegg, idrettshus og stadion kunstgressbane	Fotball	Reine idrettslag	Friidrettsanlegg; gammel plan fra 70 tallet.
Sørvågen svømmehall			
Sørvågen nærmiljøanlegg		Sørvågen & omegn idrettslag	Basketballbanen bak Soilhuset. Trenger vedlikehold.
Sørvågen nye flerbrukshall og sosialt rom (samfunnssal) gymnastikksal		Moskenes kommune	
Reine kultursenter nærmiljøanlegg		Moskenes kommune	I dag parkeringsplass utenfor Reine kultursenter.
Munkebu turhytte		DNT	
Sørvågen Ballbinge			
Kardemomme klubbhus		Sørvågen & omegn idrettslag	
Sørvågen Ballbinge		Moskenes Kommune	Trenger oppgradering/vedlikehold
Sørvågen samfunnshus aktivitetsanlegg			
Å	Nærmiljøanlegg ute	Moskenes kommune	
Moskenes skøyteløkke Sørvågen		Moskenes kommune	Bakom Soilhuset. I ustand.
Stormyra badeplass		Sørvågen & omegn idrettslag	

Stormyra leirduebane		Moskenes jeger og fiskeforening	
Moskenes turstier		Moskenes kommune	
Tilrettelegging av tursti til Reinebringen		Moskenes kommune	
Sørvågen skiløype		Sørvågen & omegn idrettslag	
Lekeplass Munkhaugan		Moskenes kommune	
Lekeplass Myran		Moskenes kommune	
Lekeplass Valen og fotballbane		Moskenes kommune	
Lekeplass Å		Moskenes kommune	
Gapahuk Sørvågvannet			
Sørvågen Barnehage aktivitetsområde ute		Moskenes kommune	
Frisbeegolfbane Anøyhaugen		Reine velforening	

5.5 Analyse av behov for aktivitet og anlegg

Vi har mange flotte anlegg å være stolte av i Moskenes kommune. Fotballen er godt representert. Moskenes kommune ønsker å fokusere på universell utforming på alle eksisterende og nye anlegg. Fysisk aktivitet skal være tilgjengelig for alle våre innbyggere.

6. SENTRALE ORGANISASJONER

6.1 Lofotodden nasjonalpark

Lofotodden nasjonalpark ble vedtatt opprettet etter vedtak av Kongen i statsråd 22. juni 2018, og ble offisielt åpnet av tidligere Klima- og Miljøminister Ola Elvestuen i en høytidelig åpning på Å 9. juni 2019. Lofotodden er den førtiende og nyeste nasjonalparken i Norge. Nasjonalparken ligger i sin helhet på Moskenesøya, og har et areal på 99 km², hvorav 86 km² er land- og 13 km² er sjøareal. Nasjonalparken forvaltes etter egen verneforskrift, Forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark i Moskenes og Flakstad. Formålet med vernet er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap uten tyngre naturinngrep, naturtyper, arter og geologiske forekomster. Landskap, dyr og planter har et særskilt vern mot inngrep, skade og unødig forstyrrelser. Det er i verneforskriften restriksjoner mot inngrep/ byggetiltak, motorferdsel, bruk av drone og organisert ferdsel. Lofotodden nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet i nasjonalparken.

Styret består av 3 personer, og oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra kommunene Moskenes og Flakstad, og fylkestinget i Nordland. I tillegg er en nasjonalparkforvalter ansatt hos fylkesmannen som sekretariat for styret. Forvalteren har kontorsted Reine. Vedkommende er underlagt styret i det som handler om forvaltningen av verneområdet, og skal påse at forvaltninga skjer i samsvar med internasjonale forpliktelser, nasjonale føringer, naturmangfoldloven og områdets verneforskrift.

Verneforskriften: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2018-06-22-1001> Lofotodden nasjonalpark skal hensyntas i forbindelse med revidering av arealplan for Moskenes kommune i planperioden.

Turstier i Moskenes kommune

Moskenesværingene er aktive turgåere. Vi har to turstier til «boksen» og «kokken» hvor det er mulighet for å registrere seg i bok med navn og dato. Videre har idrettslaget laget «ti på topp i Moskenes» med egne fysiske klipp på hver topp. Flotte og enkle turer for både store og små.

Mange av turstiene i Moskenes er i nasjonalparken. Derfor ønsker Moskenes kommune i samråd med Lofotodden Nasjonalpark å tilrettelegge for best mulig bruk av turstier. Hensynet til turgåer og hensynet til naturen må avveies og vi må forsøke å ivareta naturen på best mulig måte.

Den 22. juni 2021 trådte den regionale friluftsforskriften i kraft. Forskriften er en konkretisering av allemannsplikten og inneholder 14 områder der det er innført teltforbud.

Innenfor friluftsområdene er det avsatt egne teltområder slik at det er mulig å telte innenfor områdene.

6.2 Besøksforvaltning

Besøksforvaltning Nordland fylkeskommune ved Fylkesråd for næring har i møte med Lofotrådet 20 oktober 2016 blitt enige om at kommunene i Lofoten og Nordland fylkeskommune skal jobbe sammen om å utvikle en pilot på besøksforvaltning. Arbeidet vil i den grad det er formålstjenlig bli innarbeidet som en del av Moskenes kommunes samfunnsdel. Dette på bakgrunn av kravet om besøksforvaltningsplan til nasjonalparkområdet samt behov for å planlegge hvordan et stadig økende besøkstall kan ivaretas.

6.3 Lofoten friluftsråd

Lofoten friluftsråd startet som et pilotprosjekt i 2013 på initiativ fra bl.a. Lofotrådet. Prosjektet kjørte i 3 år og var avsluttet 31.12.2016. I juni 2017 var det besluttet etablere et permanent friluftsråd. Friluftsrådet er eiet av de 6 kommuner i Lofoten og jobber med friluftssaker på tvers av kommunegrensene. Friluftsrådet har kontorsted på Lofoten Matpark på Leknes, men har oppdrag i alle medlemskommunene. Administrasjonen og styret lager hvert år et arbeidsprogram for det kommende år.

Gjennom arbeidsprogrammet har styret vedtatt at friluftsrådet fra 2020 og fremover skal jobbe med bl.a. disse temaer:

- Planer for friluftslivets ferdselsårer
- Friluftsforskrift for Lofoten
- Friluftsskoler
- Friluftscamp
- Stiltak
- Læring i friluft
- Utstyrbanker
- Friluftsliv for alle
- Dokumentasjon av ferdsel

Lofoten friluftsråd ønsker at alle barn skal ha tilgang til friluftsutstyr. I Moskenes kommune har Sørvågen skole en utstyrssentral med følgende utsyr²:

Sørvågen skole	Utstyrssentralen	v/Audun Rasmussen, tlf.: 934 92 620
Lavvoer		3 stk
Stormkjøkken		3 stk
Gassbrenner		3 stk
Bålpanne		1 stk
Kajakker uten ror		5 stk
Kajakker med ror		2 stk
kanoer		2 stk
Padleårer		7 stk
Spruttrekk		4 stk
Våtdrakter		7 stk - 3 medium, 4 small
Våtsko og hansker		
Klatreutstyr		
Seler		4 stk
Tau		3 stk
Hjelmer		5 stk
Yogautstyr		
Matter		12 stk
Klosser		12 stk
Bolster		3 stk
Speiderne	Sørvågen Kfuk-Kfum	v/Lillian Rasmussen
Kano		2 stk
Padleårer		8 stk
Flytevester		11 stk

Den 22. juni 2021 trådte den regionale friluftsforskriften i kraft. Forskriften er en konkretisering av allemannsplikten og inneholder 14 områder der det er innført telthforbud. Innenfor friluftsområdene er det avsatt egne teltområder slik at det er mulig å telte innenfor områdene.

² [Utstyr - Lofoten Friluftsråd](#)

Moskenes kommune ønsker i samråd med Lofoten friluftsråd å tilrettelegge og videreutvikle for friluftaktiviteter i kommunen.

7. HANDLINGSPROGRAM AKTIVITET

7.1 Nasjonale anbefalinger

I henhold til anbefalinger fra Helsedirektoratet bør voksne og eldre være fysisk aktive i minimum 150 minutter med moderat intensitet eller 75 minutter med høy intensitet per uke, eller en kombinasjon av moderat og høy intensitet. Barn og unge anbefales minst 60 minutter daglig fysisk aktivitet. Minst tre ganger i uka bør aktiviteten være med høy intensitet, og inkludere aktiviteter som gir økt muskelstyrke og styrker skjelettet.

Helsedirektoratet sier dette i forhold til fysisk aktivitet og lokalt folkehelsearbeid:

- Kommunen bør planlegge bo- og nærmiljøer og områder for friluftsliv som stimulerer til fysisk aktivitet for alle
- Kommunen bør tilrettelegge for gåing, sykling og være en pådriver for kollektivtransport
- Kommunen bør tilrettelegge for fysisk aktivitet i, og i tilknytning til, barnehager og skoler
- Kommunen bør tilrettelegge for fysisk aktivitet på, og i tilknytning til, arbeidsplasser
- Kommunen skal støtte og samarbeide med frivillige og ideelle aktører om fysisk aktivitet
- Kommunen bør samarbeid med private aktører om fysisk aktivitet
- Kommunen bør styrke innbyggernes kunnskap om fysisk aktivitet, inkludert kampanjer for å stimulere til økt fysisk aktivitet
- Kommunen bør legge til rette for bruk av fysisk aktivitet i helse- og omsorgstjenestene.

Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre

Leve hele livet er en reform for aktivitet, deltakelse og sosialt fellesskap. Målet er å ta vare på eldre forhold til familie, venner og sosialt nettverk og skape gode opplevelser og møter på tvers av generasjonene. Fysisk, sosial og kulturell aktivitet skal være tilpasset den enkeltes interesser, ønsker og behov. Når livet blir ekstra sårbart, skal eldre få mulighet til samtale, motivasjon og støtte. Å skape generasjonsmøter handler både om å etablere møteplasser mellom unge og eldre i dagliglivet og om å organisere aktivitet og virksomhet på tvers av generasjonene. Det kan for eksempel skje på skoler og arbeidsplasser, eller i sykehjem og nærmiljø. For å skape flere gode møteplasser, er det viktig at kommunene utvikler politikk og planverk som tilrettelegger for et tettere samarbeid mellom generasjonene.

Nasjonale faglige råd fra Helsedirektoratet

1. Fysisk aktivitet for barn og unge

Barn og unge bør være i fysisk aktivitet minimum 60 minutter hver dag. Aktiviteten bør være variert og intensiteten både moderat og hard.

2. Fysisk aktivitet for voksne og eldre

Voksne og eldre bør være fysisk aktive i minimum 150 minutter med moderat intensitet eller 75 minutter med høy intensitet per uke, eller en kombinasjon av moderat og høy intensitet 9 Øvelser som gir økt muskelstyrke til store muskelgrupper bør utføres to eller flere dager i uken Eldre med nedsatt mobilitet, personer som er ustø, anbefales i tillegg å gjøre balanseøvelser og styrketrening tre eller flere dager i uken

3. Fysisk aktivitet for gravide

Gravide bør delta i fysisk aktivitet av moderat intensitet i minst 150 minutter i uken 4. Stillesitting – begrense tiden i ro Tiden i ro bør begrenses, og stykkes opp med mer aktive perioder

7.2 Idrett og fysisk aktivitet

Idrett og fysisk aktivitet skaper samhold, tilhørighet og god helse. Idrett defineres som: aktivitet i form av trening, eller konkurranse i den organiserte idretten. Fysisk aktivitet defineres som egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

7.3 Prioritert tiltaksdel for å fremme fysisk aktivitet

PROSJEKT	PROSJEKTEIER	ANSLÅTT KOSTNAD	PLANLAGT FERDIG
Friluftsskole	Friluftsrådet		
Fysisk aktivitet for eldre ved sykehjemmet	Moskenes kommune		
Fysisk aktivitet barn og unge (helsesykepleier forslag?)	Moskenes kommune		
Fysisk aktivitet for ungdom	Moskenes kommune		
Tiltak fysisk aktivitet voksne	Moskenes kommune		

8. HANDLINGSPROGRAM ANLEGG

8.1 Bygging av anlegg

Moskenes kommune har til sammen 18 ulike anlegg ifølge anleggsregisteret. Det anbefales at listen gjennomgås og oppdateres i det videre arbeidet.

Idrettsstrategi for Nordland fylkeskommune 2018-2022 sier dette om anlegg:

Anleggsutvikling som ivaretar spillemidlenes to hovedformål:

- anlegg til bruk for trening og konkurranser i regi av organisert idrett
- Anlegg og tilrettelegginger med formål å stimulere til lavterskel og egenorganisert fysisk aktivitet.

Flere aktive gjennom lavterskel og egenorganiserte aktivitetstilbud gjennom

- Flere nærmiljøanlegg som tilfredsstiller behovet for egenorganisert fysisk aktivitet nært bosted og skole
- I arbeidet med tettstedsutvikling – fokus på tettstedsnære aktivitetsmuligheter inkl. turstier, turveier og aktivitetsparker

Kulturdepartementet sier i «Bestemmelsene om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet» følgende:

«Spillemidler til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet med stort brukspotensial, samt nærmiljøanlegg, er sentrale virkemidler for å innfri de statlige målene på anleggsfeltet. Spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg skal bidra til infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive aktivitet, både i regi av den frivillige, medlemsbaserte idretten og gjennom muligheten for egenorganisert aktivitet. Anlegg i lokalmiljøet som stimulerer og tilfredsstiller barns behov for fysisk aktivitet i organiserte eller egenorganiserte former, prioriteres særskilt. Når det gjelder ungdom, er det et mål å utvikle anlegg som tilfredsstiller ungdommens behov for utfordringer og variasjon. Ungdom må gis mulighet til å medvirke i utformingen av anlegg. Anleggene bør fungere som gode sosiale møteplasser i lokalsamfunnene. Det er et grunnleggende prinsipp at tilskudd i form av spillemidler ikke skal danne grunnlag for fortjenestebaserte eierformer eller omdannes til fortjeneste for private eiere.»

8.2 Prioritert plan for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg

Det kan søkes om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Ordningen har to underordninger ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Det er ikke anledning å søke tilskudd til drift og løpende vedlikehold.³

Ordinære anlegg defineres slik: «Med ordinære anlegg menes anlegg for organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet.»⁴

Definisjon av nærmiljøanlegg: «Nærmiljøanlegg er et utendørs anlegg eller område for egenorganisert idrett eller annen fysisk aktivitet som ligger i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Nærmiljøanlegg kan unntaksvis brukes til organisert fysisk aktivitet og skal ikke ivareta den organiserte aktivitetens behov på fast basis.»⁵

PROSJEKT	PROSJEKTEIER	ANSLÅTT KOSTNAD	PLANLAGT FERDIG
Sansehage Sørvågen skole			
Flerbrukshall			
Tilrettelegging turstier for befolkning og tilreisende			
Uteområde Sørvågen skole			
Uteområde Sørvågen barnehage			
Tuftepark/treningspark			
Videreutvikle utstyrssentral Sørvågen skole			
Tilrettelegging for universell utforming av tidligere oppførte anlegg			
Motorcrossbane			
Nærmiljøanlegg – aktivitetspark			

³ [Vanlige spørsmål – Anleggsregisteret.no](#)

⁴ [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2022 \(regjeringen.no\)](#)

⁵ [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2022 \(regjeringen.no\)](#)

9. PRIORITERING AV SØKNAD OM SPILLEMIDLER

Kommunestyret foretar prioriteringen av mottatte spillemiddelsøknader. Frist for innsending av søknader er 15. november hvert år. Kommunestyret behandler saken i desember, og søknadene innsendes til fylkeskommunen innen 15. januar. Søknadene skal prioriteres i to grupper: nærmiljøanlegg og ordinære anlegg. (inkl. rehabilitering og handicapanlegg) men samme prioriteringsliste. Anleggene skal stå på prioritert liste i kommunedelplanen hvis det skal være mulig å søke spillemidler. Dette gjelder spesielt større anlegg.

For utfyllende informasjon om regler tilknyttet tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet se [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2022 \(regjeringen.no\)](#)

10. Finansiering

I det følgende vil det bli redegjort for de ulike finansieringsordningene.

10.1 Finansiering av anlegg

Spillemidler nye ordinære anlegg og rehabilitering av eksisterende anlegg (1/3 av kostnadene + 20 % lokalt tillegg for Nordland) - maxbeløp for forskjellige anlegg, nærmiljøanlegg (50 %) max kr. 300.000,00 (ikke tillegg for Nordland)

Egenfinansiering:

- dugnad
- egenkapital
- lån
- gaver/rabatter – Fra tildeling 2017 gis det ikke tilskudd fra spillemidlene basert på verdien av rabatter og gaver.

I 2010 ble det opprettet en ny rammestyrte ordning for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Ordningen er søknadsbasert, og kompensasjon gis innenfor den rammen Stortinget bevilger for det enkelte år. Departementet fastsetter retningslinjene, mens Lotteri- og stiftelsestilsynet har ansvar for forvaltningen av ordningen. MVA kompensasjonen kan ikke legges til grunn i finansierungsplanen for anlegget. Byggestart før tilsagn gis skjer på ingen risiko.

10.2 Finansiering av aktivitet

Det var tidligere på kulturbudsjettet avsatt midler som kunne brukes til tiltak i handlingsprogrammet for aktivitet.

Kulturdepartementet hadde til og med 2021 en tilskuddsordning som skal bidra til realiseringen av "nyskapende aktivitetsarenaer". Kommuner kunne søke om tilskudd på inntil 50 % av kostnadene. Maksimalt tilskudd var 4 millioner kroner, og nedre grense for tilskudd var 2 millioner kroner.⁶ Det er ikke kjent at tilsvarende ordning er videreført, slik at finansiering til aktivitet må søkes andre plasser. På hjemmesiden til kultur- og likestillingsdepartementet fremgår de ulike tilskuddsordningene fra 2022 [Tilskuddsordninger fra Kultur- og likestillingsdepartementet - regjeringen.no](#)

10.3 Finansiering av utstyr

Tilskuddordningen Spillemidler til utstyr forvaltes av NIF. Lag og foreninger, inkludert særforbund, tilknyttet NIF kan søke om tilskudd. Utstyr det kan søkes tilskudd til er begrenset til en liste for hver enkelt særrett og omfatter ikke driftsutstyr eller personlig utstyr. Mer om ordningen på www.idrettsforbundet.no.

10.4 Finansiering drift idrettslag

Lokale aktivitetsmidler (LAM) er en tilskuddsordning fra Kulturdepartementet (KUD) spesifikt rettet mot lokale lag og foreninger som driver idrett og fysisk aktivitet for barn og ungdom. Midlene skal bidra til økt idrettsaktivitet, deltakelse og frivillighet. Det er arbeidet i det enkelte idrettslag for barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år) som skal tilgodeses. Det er idrettsrådene som fordeler LAM til idrettslagene i sin kommune etter retningslinjer fra KUD og anbefalinger fra NIF.

⁶ [Finansieringsmetoder | Gode idrettsanlegg](#)

11 OVERSIKT FRA ANLEGGREGISTERET

Anleggsnavn	Status	Eier	Anleggsklasse	Anleggskategori	Anleggstype	Byggeår
Munkebu turhytte	Eksisterende	LOFOTEN TURLAG	Ordinært anlegg	Friluftslivsanlegg	Overnattingshytte	1992
Kardemomme klubbhus	Eksisterende	SØRVÅGEN & OMEGN IDRETTSLAG	Ordinært anlegg	Idrettshus og servicebygg	Klubbhus	1998
Kvitbergan balløkke	Nedlagt	Il Gyllind	Nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	1955
Sørvågen ballbinge	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge	2004
Sørvågen samfunnshus gymnastikksal	Nedlagt	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Idrettshall og aktivitetssaler	Fleraktivitetssal	1965
Sørvågen samfunnshus svømmebasseng	Nedlagt	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Svømme- og stupeanlegg	Opplæringsbasseng (inne)	1968
Sørvågen samfunnshus aktivitetsanlegg	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	1955
Sørvågen nye flerbrukshall og sosialt rom (samfunnssal)	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Idrettshall og aktivitetssaler	Fleridrettshall	2012
Sørvågen nye svømmehall	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Svømme- og stupeanlegg	Opplæringsbasseng (inne)	2012
Sørvågen samfunnshus	Nedlagt	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Kulturarena	Flerbruklokale for kultur	
Reine	Nedlagt	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Idrettshall og aktivitetssaler	Fleraktivitetssal	1979
Reine	Nedlagt	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Svømme- og stupeanlegg	Opplæringsbasseng (inne)	1988
Reine kultursenter nærmiljøanlegg	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	1979
Å	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	1993
Moskenes skøytebane Sørvågen	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Mindre isflate (ute)	2008
Stormyra badeplass	Eksisterende	SØRVÅGEN & OMEGN IDRETTSLAG	Nærmiljøanlegg	Friluftslivsanlegg	Badeplass	1998
Reine grusbane	Nedlagt	REINE IDRETTSLAG	Ordinært anlegg	Fotballanlegg	Fotballbane grus	1983
Reine friidrettsanlegg	Eksisterende	REINE IDRETTSLAG	Ordinært anlegg	Friidrettsanlegg	Friidrett treningsanlegg (ute)	1983
Reine idrettshus	Eksisterende	REINE IDRETTSLAG	Ordinært anlegg	Idrettshus og servicebygg	Klubbhus	1978
Reine stadion kunstgres	Eksisterende	REINE IDRETTSLAG	Ordinært anlegg	Fotballanlegg	Fotballbane kunstgress	2009
Stormyra lerduebane	Eksisterende	MOSKENES JEGER OG FISKEFORENING	Ordinært anlegg	Skyteanlegg	Lerduebane (ute)	2010
Moskenes turstier	Eksisterende	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Friluftslivsanlegg	Tursti	2010
Tilrettelegging av tursti til Reinebringen	Planlagt	MOSKENES KOMMUNE	Ordinært anlegg	Friluftslivsanlegg	Tursti	2019
Sørvågen nærmiljøanlegg	Eksisterende	SØRVÅGEN & OMEGN IDRETTSLAG	Nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	2000
Sørvågen skiløype	Eksisterende	SØRVÅGEN & OMEGN IDRETTSLAG	Ordinært anlegg	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	1981

Listen ovenfor viser en komplett oversikt fra anleggsregisteret pr. oktober 2022. Nedlagte anlegg er også inkludert for å vise historisk perspektiv.